Reacties van fracties op de vraag om sturing en richting mee te geven voor de verdere uitwerking van beleid en regelgeving van de Omgevingswet

Inhoud

A. Adviesrecht bij afwijkingen 1
B. Wanneer is een uitgebreide procedure noodzakelijk? 3
C. Participatie (vooroverleg) 4
D. Instellen adviescommissie fysieke leefomgeving 7

A. Adviesrecht bij afwijkingen - wat vindt u van het voorstel en waarom?

Voorstel is om voor grote en gevoelige ontwikkelingen en ontwikkelingen in gebieden met een bovenlokale betekenis nader uit te werken in een limitatieve lijst met ontwikkelingen die u als raad kunt aanwijzen voor adviesrecht.

De werking van dit voorstel lijkt op de huidige situatie, waarin de raad gevallen heeft aangewezen waarin er geen 'verklaring van geen bedenkingen' nodig is en bevoegd gezag is over de overige buitenplanse afwijkingen.

FRACTIE	REACTIE
D66	Wij zouden als fractie graag adviesrecht willen wanneer grote sterke, gezonde en diverse/beeldbepalende bomen worden gerooid/in gevaar komen
Christen Unie	We staan achter het voorstel wat er ligt. Met als reden dat een afwijking een behoorlijke impact kan hebben op onze omgeving en daarmee op onze burgers. Wij misten hierbij de wegen. Mogelijk vallen die al ergens anders onder.
FNP	Waar het gaat om het adviesrecht zou de voorkeur van de FNP zijn dat aanvragen die niet passen binnen het omgevingsplan en niet binnen de omgevingsvisie en plannen die niet passen binnen het omgevingsplan maar gevoelig zijn maar wel passen in de omgevingsvisie vallen binnen de groep waarover de raad een bindend adviesrecht zou moeten krijgen. Om inzicht te krijgen in wat gevoelig is, zou samen met de raad een toetsingskader moeten worden opgesteld.
GBH	Het college moet een bepaalde vrijheid houden om afwijkingen goed te keuren.
VVD	Goed dat de raad niet advies hoeft te geven op alle buitenplanse ontwikkelingen. Wel belangrijk is dat (grote) projecten, of die projecten die (erg) gevoelig liggen bij inwoners, worden aangeboden voor advies aan de raad. Ook is een jaarlijks overzicht gewenst van de aanvragen die wel en niet door het college zijn gehonoreerd. Zeker in de eerste jaren van de Omgevingswet.
SP	----------
HL	Daar waar geen verklaringen van bedenkingen nodig zijn hoeven deze niet in de raad behandeld te worden. Alle andere gevallen waar wel verklaringen (zienswijzen) van bedenkingen nodig zijn behoren ter beoordeling en besluitvorming in de raad.
GL	Wij zijn voor het opstellen van een limitatieve lijst met ontwikkelingen die we aanwijzen voor adviesrecht en eens met het advies om dan de uitgebreide procedure van toepassing van toepassing te verklaren. Op deze lijsten behoren de aangehaalde grote en gevoelige ontwikkelingen en ontwikkelingen in gebieden met een bovenlokale betekenis. GroenLinks zou graag zien dat kwetsbare gebieden hierin opgenomen worden.
CDA	Conform voorstel, benieuwd naar de limitatieve lijst van ontwikkelingen. Wat CDA fractie betreft lijst van ontwikkelingen welke in grote mate overeenkomt met de huidige 'verklaring van geen bedenkingen' methodiek.
PvdA	Akkoord

Reacties van fracties op de vraag om sturing en richting mee te geven voor de verdere uitwerking van beleid en regelgeving van de Omgevingswet

	We vinden dat de raad een bindend advies moet geven over grote en gevoelige ontwikkelingen en ontwikkelingen met een bovenlokale betekenis. Motivatie: de raad heeft zich over deze zaken nog niet kaderstellend uitgesproken. We vinden verder een goed samenspel tussen raad en college belangrijk. Valt een aanvraag buiten de scope zoals hierboven beschreven, maar leeft het maatschappelijk heel erg, dan vertrouwen we er op dat het college daarmee dan naar de raad komt, ook al valt de aanvraag strikt genomen binnen de bevoegdheden van het college en staat niet op de lijst.

Reacties van fracties op de vraag om sturing en richting mee te geven voor de verdere uitwerking van beleid en regelgeving van de Omgevingswet

B. Wanneer is een uitgebreide procedure noodzakelijk? - wat vindt u van het voorstel en waarom?

Voorstel is om voor dezelfde aanvragen waarvoor de raad adviesrecht heeft, standaard ook de uitgebreide procedure van toepassing te verklaren.

FRACTIE	REACTIE
D66	Suggestie nemen we graag over
Christen Unie	Advies volgen met als reden dat we voor een zorgvuldige afweging zijn.
FNP	Duidelijkheid voor de indieners - Zekerheid dat een toetsing en advies goed voorbereid en onderbouwd wordt gemaakt - Goede afspraken over termijnen, kwaliteit en duidelijkheid
GBH	----------
VVD	Het voorstel (standaard de uitgebreide procedure bij onder A genoemde projecten die naar de raad gaan) is prima en kan na een of twee jaar worden geëvalueerd.
SP	Wat betreft uitgebreide procedure zijn we ook akkoord met het voorstel om voor dezelfde aanvragen waarvoor de raad adviesrecht heeft ook standaard de uitgebreide procedure van toepassing te laten zijn.
HL	Akkoord met voorstel om voor dezelfde aanvragen waarvoor de raad adviesrecht heeft, standaard ook de uitgebreide procedure van toepassing te verklaren
GL	Eens met voorstel, deze lijst is limitatief en omvat gebieden waarover de raad een standpunt in moet nemen door de belangen af te wegen en te plaatsen in een bredere context.
CDA	Uitgebreide procedure alleen voor aanvragen waar raad adviesrecht voor heeft. (dus 1 op 1, geeft duidelijkheid)
PvdA	Akkoord Een uitgebreide procedure, inclusief de formele zienswijzenronde lijkt ons inderdaad passend voor de aanvragen waarvoor de raad het adviesrecht wil. Dit gaat tenslotte om grote en gevoelige ontwikkelingen en ontwikkelingen met een bovenlokale betekenis

Reacties van fracties op de vraag om sturing en richting mee te geven voor de verdere uitwerking van beleid en regelgeving van de Omgevingswet

C. Participatie (vooroverleg) - welke optie heeft uw voorkeur en waarom? (Opties staan nader uitgewerkt in bijlage 'ambtelijke toelichting...')

Het is aan de raad om aan te geven hoe ver u wilt gaan met de participatieplicht. Het college geeft u in overweging dit nader uit te werken in een participatienota voor activiteiten in de fysieke leefomgeving.

Wat het college betreft ligt het voor de hand om participatie (in de vorm van vooroverleg) in kader van de Omgevingswet in ieder geval verplicht te stellen voor buitenplanse activiteiten als bedoeld onder a.

Er is ook veel te zeggen voor de opties b en c, waarmee u een steviger signaal afgeeft als raad veel waarde te hechten aan een goede afstemming met omwonenden en belanghebbenden. Deze opties vragen wel meer van de initiatiefnemer en ambtelijke organisatie, en zijn daarmee aanzienlijk duurder.

Ongeacht uw voorkeuren is het voorstel om een handreiking participatie uit te werken om initiatiefnemers te helpen het vooroverleg in te vullen op een manier die past bij de impact/omvang van het plan. Het opvolgen van de handleiding kan in geen geval verplicht worden gesteld, maar werkt als hulpmiddel en ter inspiratie voor initiatiefnemers.

FRACTIE	REACTIE
D66	**Graag scenario/optie C**. en natuurlijk zijn er ook lichte trajecten, daar zullen we met elkaar tot een soort participatieladder (en bijbehorende inspanning) moeten ontwikkelen/afspreken. • nadrukkelijk inclusie benadrukken • rol raad en college in die participatieladder verwerken • kosten passend maken bij input vs outcome - en daar de kosten op aanpassen.
Christen Unie	**We gaan voor B**. Doordat we het milieu erg belangrijk vinden en we zo de vinger aan de pols houden. Kan de MER onder A. vallen, dan zou A ook mogelijk zijn.
FNP	**De FNP neigt naar optie C**. Dit is voor zowel de aanvrager als de gemeente het meest duidelijk. En past het beste in de geest van de nieuwe omgevingswet. Het geeft ook een duidelijk signaal af naar de indiener van een omgevingsvergunning: consulteer, informeer uw omgeving en ga in gesprek over uw plannen. Want bijvoorbeeld ook het veranderen van het gebruik van een perceel kan voor de omgeving grote gevolgen hebben.
GBH	Zeker geen voorstander om bij alle aanvragen participatie verplicht te stellen. (NIMBY discussies moeten we voorkomen). Te veel participatie kan tot oeverloze discussies en niet realistische verwachtingen leiden. Bij grote wijzigingen met impact dan zeer zeker wel kiezen voor participatie. Erg situatie gebonden: grote projecten verdienen aan de voorkant veel participatie om vooral draagkracht te verkrijgen (bv v.d. Valk). Wel duidelijk maken aan participanten wat hun rol is en dat participatie niet betekend om altijd je zin te krijgen.

Reacties van fracties op de vraag om sturing en richting mee te geven voor de verdere uitwerking van beleid en regelgeving van de Omgevingswet

FRACTIE	REACTIE
VVD	Participatie zou verplicht moeten zijn voor de activiteiten waarvoor de raad adviesrecht krijgt. **Dus optie A**. In sommige gevallen is het goed om bij gevoelige buitenplanse activiteiten participatie van omwonenden te vragen, als geen advies wordt gevraagd aan de raad.
SP	De formulering bij participatie veroorzaakt bij de SP enige weerstand: "vooroverleg met omwonenden en andere belanghebbenden" en later staat dat een initiatiefnemer de omgeving en belanghebbenden voorafgaand aan de aanvraag altijd goed informeert en betrekt bij vooroverleg." Voor de SP is dat een andere beperkte insteek dan de geest van de omgevingswet het vroegtijdig **samenwerken** (!) met alle belanghebbenden van planontwikkelingen zorgt er voor dat verschillende perspectieven, **lokale kennis en creativiteit** direct op tafel komen. Daarmee vergroot het de kwaliteit en herkenbaarheid van de oplossingen. Participatie leidt zo tot betere besluiten voor de leefomgeving en tot meer draagvlak. Participatie is altijd **maatwerk**. **Het vooroverleg is geen onderdeel van een afvinklijstje!** Dat moet ook door onze gemeente uitgedragen worden. In de ambtelijke voorstellen gaan wij voor… C: participatie verplicht bij iedere buitenplanse aanvraag voor een omgevingsvergunning met uitzondering van participatieplicht van uitbreiding van bebouwing op een groot perceel, dus dat aannemelijk gemaakt kan worden dat er geen belanghebbenden zijn en niet ten koste gaat van klimaat. **Participatie bij gemeentelijke initiatieven/**plannen De SP is bij plannen in de bebouwde kom, als het gaat om woningbouw of inrichting van het fysieke domein, voorstander om bewoners te betrekken en een duidelijke bindend adviesrecht voor de gemeenteraad te geven. Daarnaast voorzitter is de SP ook voorstander van het **recht op contra-expertise**. De specialisten van de overheid zijn helaas niet altijd onafhankelijk. Uiteraard voor die plannen waarbij evident aan de orde is dat bewoners/belanghebbenden niet overtuigd zijn van de ingebrachte deskundigheid. Kokervisie, politieke druk en/of belangen lijken soms, let wel soms, uitkomsten van onderzoek te kleuren! Ook hier gaan we er vanuit dat gekeken wordt naar klimaatgevolgen en culturele inbreng/gevolgen in brede zin (zoals eerder geformuleerd).
HL	Akkoord voorstel.
GL	c. omdat dit de enige manier is waarop deze aanpak kan werken. In het Omgevingsplan worden een aantal functies en voorwaarden vastgelegd en wordt veel ruimte geboden voor de invulling van een gebied. Dit kan alleen werken bij goed doordachte participatietrajecten die goed doorlopen zijn, waarbij duidelijk vastgelegd wordt wie betrokken moet zijn en welke stappen doorlopen dienen te worden. De rol van de gemeenteraad wordt die van procesregisseur en procesbewaker en vereist een afstemming per plan, hiervoor kunnen scenario's ontwikkeld worden. De initiatiefnemer organiseert het participatietraject: nodigt stakeholders uit, weegt inbreng en dient aan te tonen dat het traject zorgvuldig is doorlopen. De raad toetst dit en gaat na of de juiste stakeholders aan tafel hebben gezeten, de verschillende inbreng op de juiste manier is gewogen, welk proces doorlopen is en of dit afdoende is.
CDA	Wij willen eerst de participatienota onder ogen zien en beoordelen, en kunnen ons voorstellen dat naast deze nota de opties A en B worden uitgewerkt, wellicht in een light versie, waarbij ook het kostenaspect in beeld wordt gebracht. Onze grondhouding is vooreerst dat alleen die projecten die participatie behoeven waarvoor ook al het adviesrecht van toepassing is. En wellicht kan de keuze worden

Reacties van fracties op de vraag om sturing en richting mee te geven voor de verdere uitwerking van beleid en regelgeving van de Omgevingswet

FRACTIE	REACTIE
	gemaakt om een aantal projecten welke voor wat betreft participatie onder b vallen onder het adviesrecht te laten vallen zodat ze automatisch in de a variant terecht komen. Voor wat betreft gemeentelijke plannen is het van belang de impact van een project in overeenstemming met de participatie te brengen. Het is van belang een goede inschatting te maken alvorens een groot traject op te zetten om ook met name de uitvoerbaarheid en de kosten goed te kunnen inschatten. (Gezien de impact van de nieuwe omgevingswet is het aantal deelnemers aan het participatietraject klein.) De rol van de raad en college tijden een participatietraject is die van toehoorder en controleur van het proces. Pas na het traject kunnen raad en college de uitkomsten meewegen voor oordeelsvorming. Voor projecten in het buitengebied is het van belang als specifieke doelgroep de landbouw te betrekken.
PvdA	We gaan vooralsnog voor optie b. Wij vinden dat participatie verplicht moet zijn bij grote en gevoelige ontwikkelingen en ontwikkelingen met een bovenlokale betekenis, waar de raad ook adviesrecht over wil. En we vinden het ook een goede zaak om de participatieplicht in te voeren voor gevoelige buitenplanse activiteiten die binnen de Omgevingsvisie passen. We vinden het een erg goed idee om een handreiking participatie uit te werken, zodat initiatiefnemers worden geholpen bij het invullen van het vooroverleg op een manier die past bij de impact van het plan. Als suggestie geven we mee dat in die handleiding ook organisaties en stichtingen worden vermeld die betrokken zouden kunnen worden bij de participatie, bv de werkgroep Oud Heerenveen

Reacties van fracties op de vraag om sturing en richting mee te geven voor de verdere uitwerking van beleid en regelgeving van de Omgevingswet

D. Instellen adviescommissie fysieke leefomgeving (vervolg op de toelichting in de commissie van 14 september) - welke scenario('s) wilt u nader uitgewerkt zien en waarom?

Dit onderdeel vraagt meer uitwerking en vraagt ook afstemming tussen de Friese beleidspartners. Het college stelt daarom voor om voor de uitwerking van dit onderdeel wat meer tijd te nemen dan voor de andere onderdelen van de Omgevingswet. Het college komt medio 2021 dan met een uitgewerkt voorstel bij u terug. Dat is ruim op tijd voor het in werking treden van de wet op 1 januari 2022.

Graag hoort het college welke scenario('s) u nader uitgewerkt ziet. Indien gewenst kunnen we in de tussentijd bij u terugkomen met eerste uitwerkingen.

FRACTIE	REACTIE
D66	Is er ook een scenario dat we de kennis gezamenlijk opbouwen bij Hûs en Hiem en dus samenwerken met alle 18 Friese gemeenten. En dan duidelijke afspraken maken welk dienstverleningsniveau we graag willen hebben.
Christen Unie	Instellen adviescommissie fysieke leefomgeving. Wij zien hier graag een verder uitwerking van scenario 4. En horen graag of er al Friese gemeenten zijn die hier ook voor gaan. Reden voor scenario 4: Veel gebieden zijn gemeentegrensoverschrijdend.
FNP	Scenario 3: scheiden van de rollen> Hierbij wordt door meerdere partijen gekeken naar welstand. Bovendien is de kennisexpertise hierbij geborgd. - Bovendien wordt hiermee voorkomen dat de schijn van onafhankelijkheid wordt aangetast
GBH	Alle 4 scenario's hebben voor- en nadelen. Daarom pleiten we voor een mix van deze vier. Het is situatieafhankelijk. De vierde zouden we wel uitgewerkt willen zien: alles onderbrengen bij een Friese club. Zo krijg je volgens ons optimale bescherming van het Friese erfgoed.
VVD	Variant 1 (ambtelijk team fysieke leefomgeving) heeft de voorkeur. Monumenten zou bij Hûs en Hiem kunnen worden ondergebracht. Wel wil de VVD-fractie graag inzicht hebben in de kosten van de verschillende varianten, voordat er een definitieve keuze wordt gemaakt. Kan dat?
SP	De SP wacht een voorstel af
HL	Scenario 1 zien wij graag verder uitgewerkt, lokale kennis is naar onze mening van belang
GL	--
CDA	Het ligt voor de hand eerst in overleg met Friese beleidspartners te gaan. CDA-fractie wil graag ook voorbeelden uit de rest van Nederland zien. Wij denken bijvoorbeeld aan de werkwijze in Groningen en Drenthe.
PvdA	We zien het meest in de varianten 2 en 3. Daarom willen we graag een uitwerking zien van deze twee opties. Motivatie: We hechten aan integrale advisering over de omgevingskwaliteit, korte lijnen en helderheid voor de aanvrager, maar vinden ook provinciale samenwerking belangrijk, want we zitten in Heerenveen niet op een eiland. Daarmee hangen we wat tussen scenario 2 en 3 in.